

การออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกเพื่อขายออนไลน์ Vector graphic design to sell online

นางสาวนริศนันท์ ภูบุญคง, นางสาวนิตินา ชมภูประเสริฐ, นางสาวบันงา ไชยชนะ นางสาวรจนา พุทธิรักษา
และ อาจารย์ไมตรี รีมทอง

สาขาการจัดการธุรกิจดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Emails: std.63124480115@ubru.ac.th, std.63124480116@ubru.ac.th,
std.63124480123@ubru.ac.th, std.64124480132@ubru.ac.th, maitree.r@ubru.ac.th

บทคัดย่อ

การออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกเพื่อขายออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก และเพื่อให้เกิดรายได้ในการขายออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Adobe Illustrators ในการออกแบบจำนวนขั้นต่ำ ภาพ และส่งขาย 50 บนเว็บไซต์ www.shutterstock.com ผลของการจัดทำโครงการออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกและส่งขายบนเว็บไซต์ Shutterstock สามารถส่งภาพขายได้จำนวน 57 ภาพ ขายได้ 2 ภาพ รวมเป็นเงิน 0. ดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็น 20.7 บาท โดยภาพที่ 22 ออกแบบเป็นลวดลายที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างรูปทรงต่าง ๆ ลายที่ออกแบบนำมาใช้สำหรับพิมพ์ลงบนวัสดุผ้าต่าง ๆ เช่น เสื้อยืด กระเป๋า ผ้าพันคอ เป็นต้น และเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสร้างเป็นอาชีพและเป็นแนวทางสำหรับคนที่สนใจที่จะเริ่มต้นออกแบบภาพขาย

คำสำคัญ – เว็บไซต์ Shutterstock, ภาพเวกเตอร์, ลายผ้า, ผ้าไทย

ABSTRACT

The objective is to design vector graphics and to generate income from online sales. Using Adobe Illustrators to design a minimum of 50 images and submit them for sale on www.shutterstock.com The

result of creating a vector graphic design project and sending it for sale on the Shutterstock website was able to submit 57 images for sale, selling 2 images for a total of 0.20 US dollars or equivalent to 7.22 baht. The images designed were the resulting patterns. From the combination of various shapes, the designs are used for printing on various fabric materials such as t-shirts, bags, scarves, etc. and is another way to create a career and a guideline for people who are interested in starting Image design for sale.

Keywords – Shutterstock website, Vector image, Fabric pattern, Thai cloth

1. บทนำ

ปัจจุบันการขายภาพประเภทเวกเตอร์เป็นที่นิยมมากขึ้น เพราะสามารถสร้างรายได้ได้จริง ทั้งภาพที่ออกแบบก็บ่งบอกจุดเด่นและความเป็นตัวตนลงไปด้วย อีกทั้งยังมีความเป็นอิสระในการทำงานออกแบบ เพราะสามารถวาดภาพส่งขายได้หลากหลายแนวทาง ประสบการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่อยากถ่ายทอดผ่านผลงานสามารถเปลี่ยนเป็นรายได้แทบทั้งสิ้น หนึ่งในแพลตฟอร์มขนาดใหญ่ที่เป็นที่นิยมในการขายภาพออนไลน์คือ เว็บไซต์ Shutterstock ซึ่งเป็นเว็บขายภาพที่นิยมมากที่สุดของ

คนที่ขายภาพออนไลน์ เนื่องจากมีขั้นตอนการสมัครที่ง่ายและสะดวก ทั้งยังมีภาพหลากหลายประเภทให้ซื้อ-ขาย ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย วิดีโอ หรือจะเป็นภาพเวกเตอร์ประเภทต่าง ๆ

ภาพเวกเตอร์ คือ ภาพที่ขยายแล้วไม่สูญเสียรายละเอียดไป หรือก็คือขยายแล้วไม่สูญเสียความคมชัด มีหลากหลายประเภท เช่น ภาพเวกเตอร์ประเภทพื้นหลังและลวดลาย ภาพเวกเตอร์ประเภทเทคโนโลยีภาพเวกเตอร์ประเภทกีฬา และอื่น ๆ ซึ่งการออกแบบภาพเวกเตอร์ต้องใช้ความรู้ด้านกราฟิกควบคู่ไปกับการรู้เรื่องทฤษฎีการออกแบบ ซึ่งถือเป็นความรู้ด้านศิลปะแขนงหนึ่งที่ต้องอาศัยการเรียนรู้และการฝึกฝน รวมไปถึงความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ เพื่อให้ผลงานนั้นไม่เหมือนใคร และสามารถขายได้ในธุรกิจขายภาพออนไลน์

คณะผู้จัดทำเห็นว่าภาพเวกเตอร์จะสามารถเติบโตมากขึ้นในตลาดออนไลน์และมีผู้ที่สนใจมากขึ้น และเห็นว่าด้วยเหตุนี้คณะผู้จัดทำจึงสนใจที่จะศึกษา เรียนรู้ และออกแบบภาพเวกเตอร์เพื่อนำไปขายออนไลน์และสามารถสร้างรายได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกในการขายภาพออนไลน์
2. เพื่อให้เกิดรายได้จากการขายภาพออนไลน์ประเภทเวกเตอร์ลายกราฟิก
3. เพื่อศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ในการออกแบบภาพกราฟิกและเก็บรวบรวมข้อมูลตรงกับความต้องการของลูกค้า

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - สร้างภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก จากโปรแกรม Adobe Illustrators ขึ้นต่ำจำนวน 50 ภาพ
2. ขอบเขตด้านระบบงาน
 - เว็บไซต์ Shutterstock
3. ขอบเขตด้านเครื่องมือ
 - เครื่องคอมพิวเตอร์และโน้ตบุ๊ก
 - โปรแกรม Adobe Illustrators เพื่อใช้ในการออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก

4. นิยามศัพท์

เว็บไซต์ Shutterstock คือ เว็บไซต์เกี่ยวกับการบริการภาพวิดีโอ เพลงดนตรีประกอบ บทความข่าว Shutterstock จะมีอยู่สองที่ จะเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับการซื้อภาพและการขายภาพ ถ้าต้องการซื้อภาพ <https://www.shutterstock.com> และถ้าต้องการขายภาพ <https://submit.shutterstock.com>

ภาพเวกเตอร์ คือ ภาพที่ถูกออกแบบและสร้างขึ้นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่ละส่วนของภาพจะเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งจะแยกชิ้นส่วนของภาพทั้งหมดออกเป็นเส้นตรง รูปทรง หรือส่วนโค้ง โดยมีสีและตำแหน่งของสีที่แน่นอน ดังนั้นหากมีการเคลื่อนย้าย หรือย่อขยายขนาดของตัวภาพจะไม่มีทางเสียรูปทรงและความละเอียดของตัวภาพจะไม่ลดลง ภาพจะยังคงชัดเจนดังเดิม แม้ขนาดของภาพจะมีขนาดใหญ่ขึ้นหรือเล็กลงก็ตาม

ลายผ้า คือ ลวดลายที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างรูปทรงต่าง ๆ การจัดระเบียบรูปทรงรูปร่างรวมถึงการใช้สีสันทันเพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า ออกแบบโดยใช้โปรแกรม Adobe Illustrators ลวดลายที่ออกแบบนำมาใช้สำหรับพิมพ์ลงบนผ้า เช่น เสื้อยืด กระเป๋า ผ้าพันคอ เป็นต้น

ผ้าไทย คือ ผ้าทุกชนิดที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นโดยฝีมือคนไทย อาทิ ผ้าลายขิด ผ้ายก ผ้ามัดหมี่ ผ้าพื้นเมือง เป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ได้มากมาย เช่น เสื้อผ้า หมอน ผ้าห่ม กระเป๋า เป็นต้น สร้างชื่อเสียงไปทั่วโลก ส่งผลให้ชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในเมืองไทยหลงใหล และสร้างรายได้ให้กับประเทศชาติเป็นเงินมากกว่าพันล้านบาทต่อปี โดยส่วนใหญ่ผ้าไทยแบบดั้งเดิมที่ได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติและบุคคลทั่วไป เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทอมาจากเครื่องกี่มือและกี่กระตุกมีโครงสร้างของเส้นด้ายทำจากเส้นใยธรรมชาติจำพวกไหม (Silk) และฝ้าย (Cotton) มีเพียงส่วนน้อยที่ทำจากลีนิน ซึ่งผ้าไทยเป็นมรดกอันทรงคุณค่าทางภูมิปัญญาของคนไทย มีการสร้างสรรค์ สืบทอดและพัฒนาสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

5. ผลการดำเนินงาน

จากการลงมือสร้างผลงาน พบว่าก่อนที่จะเริ่มลงมือสร้างภาพจำเป็นต้องวางแผนเตรียมการให้ชัดเจนและการเก็บรวบรวมข้อมูลการขายภาพออนไลน์ จากการสอบถามผู้ที่รู้เรื่อง หรือจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เกี่ยวกับเว็บไซต์การขายภาพออนไลน์ ขั้นตอนการขายภาพออนไลน์ และศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ

The 12th Asia Undergraduate Conference on Computing (AUC²) 2024

การขายภาพออนไลน์ให้เกิดประโยชน์และเกิดรายได้ เพื่อให้
ชิ้นงานแต่ละชิ้นออกมาดี และมีประสิทธิภาพ

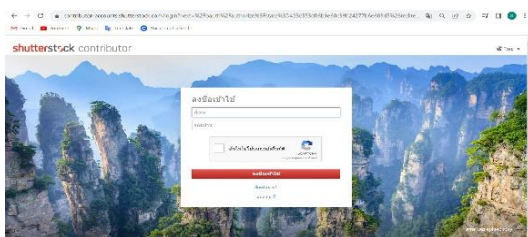
5.1 ขั้นตอนการเข้าใช้งานบัญชีช่างภาพ

เว็บไซต์สำหรับช่างภาพใน Shutterstock เข้าที่ลิงค์
<https://submit.shutterstock.com/>

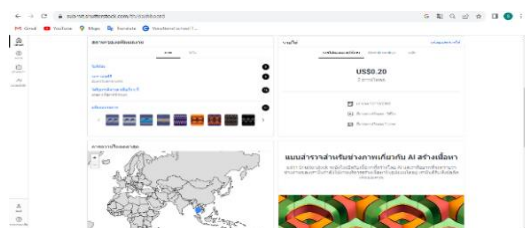
ภาพ 1 หน้าจอเว็บไซต์ Shutterstock

การเข้าบัญชีช่างภาพ จะต้องใส่รหัสอีเมล ตามด้วยรหัสผ่าน เพื่อ
ล็อกอินเข้าใช้งานเป็นช่างภาพของ Shutterstock

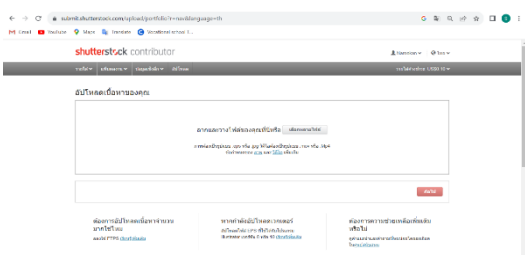
ภาพ 2 หน้าจอลงชื่อเข้าใช้ของเว็บไซต์ Shutterstock

เมื่อล็อกอินเข้าสู่ระบบเสร็จแล้ว จะปรากฏภาพหน้าจอของ
บัญชีช่างภาพดังรูป ซึ่งจะเน้นมุมมองสำหรับช่างภาพ

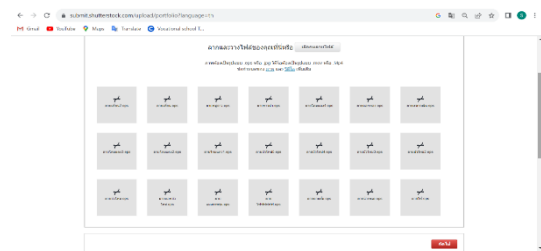
ภาพ 3 หน้าจอบัญชีช่างภาพ

เลือกไฟล์รูปภาพที่ต้องการอัปโหลด ภาพประกอบเวกเตอร์
จะต้องเป็นไฟล์รูปแบบ .eps หรือ .jpg

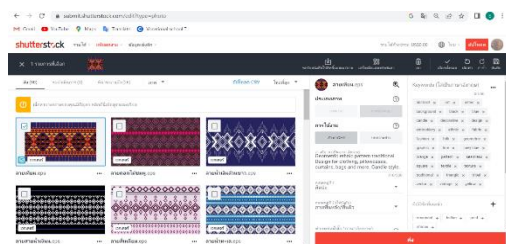
ภาพ 4 หน้าจออัปโหลดเนื้อหา

หลังจากที่เลือกไฟล์ภาพที่เราต้องการเสร็จแล้ว ให้กดปุ่ม
“ถัดไป”

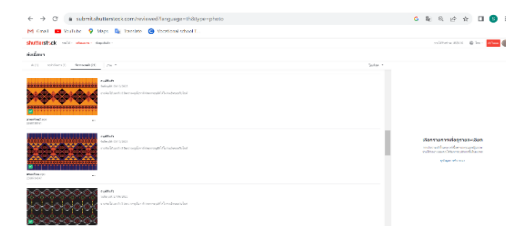
ภาพ 5 หน้าจอรูปภาพที่จะทำการอัปโหลด

คลิกเลือกรูปภาพที่ต้องการส่ง เพื่อทำการพิจารณาภาพตาม
มาตรฐานของ Shutterstock แล้วคลิกเลือกประเภทรูปภาพเป็น
“ภาพประกอบ” ใส่คำอธิบายภาพให้สอดคล้องกับรูปภาพ (เป็น
ภาษาอังกฤษ) แล้วใส่หมวดหมู่ของภาพ ตามด้วยคีย์เวิร์ด (ใส่
เป็นภาษาอังกฤษ) 7 คำขึ้นไป

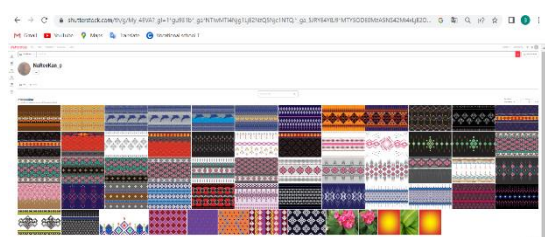
ภาพ 6 หน้าจอเนื้อหาการส่งภาพ

รายการที่รอดำเนินการอยู่ จะได้รับการพิจารณาภายใน 5 วัน
เมื่อเนื้อหาได้รับการพิจารณาแล้วระบบจะแจ้งให้เราทราบทาง
อีเมล หรือในระบบ Shutterstock

ภาพ 7 หน้าจอรอดำเนินการ

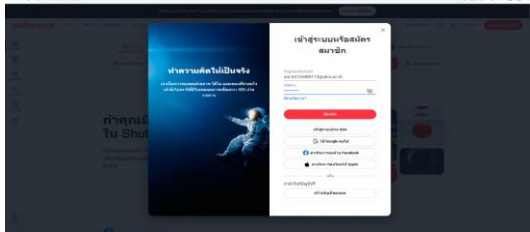
รูปที่ผ่านการพิจารณาจะปรากฏที่หน้าแฟ้มผลงาน

ภาพ 8 หน้าจอแฟ้มผลงานภาพ

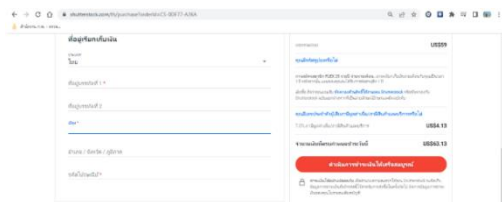
5.2 ขั้นตอนวิธีการซื้อภาพในเว็บ Shutterstock

ไปที่เว็บ Shutterstock.com ให้สร้างบัญชีผู้ใช้งานก่อน โดยคลิกที่ปุ่ม “สมัครใช้งาน” ด้านบนของเว็บไซต์ แล้วใส่ email address และตั้ง password (หรือถ้ามีบัญชีอยู่แล้วให้ Log in)

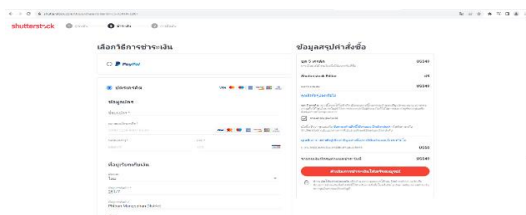
ภาพ 9 การเข้าสู่ระบบ

พอมีบัญชีแล้วและล็อกอินเข้าใช้งานแล้ว ไปที่หน้า Pricing เลือก plan ที่ต้องการ กดปุ่มซื้อ จากนั้นจะเข้ามาที่หน้า Checkout (ชำระเงิน) ให้กรอกข้อมูลสองส่วน ส่วนแรกคือ ที่อยู่ (Billing address) กรอกเพราะ Shutterstock จะได้ว่าควรจะเก็บภาษี

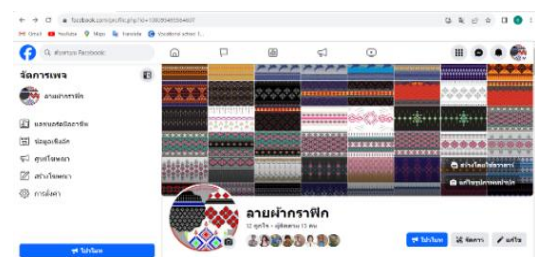
ภาพ 10 การกรอกที่อยู่เรียกเก็บเงิน

ส่วนที่ 2 คือ Payment method กรอกข้อมูลบัตรเครดิตจากนั้นให้กดปุ่ม Complete checkout หรือ (ดำเนินการชำระเงิน ให้สมบูรณ์) เป็นอันเสร็จเรียบร้อย

ภาพ 11 การเลือกวิธีชำระเงิน

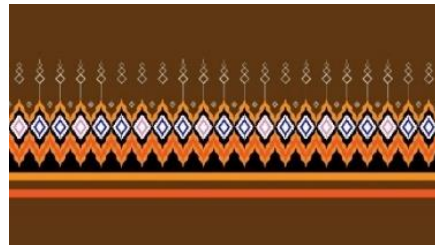
5.3 ช่องทางการประชาสัมพันธ์

ภาพ 12 เพจลายผ้ากราฟิก

5.4 ผลการขายภาพ จากการได้จัดทำชิ้นงานและอัปโหลดขายในเว็บ shutterstock. com พบว่ารูปที่อัปโหลดมีจำนวน 57 รูป ขายได้ 2 รูป ดังนี้

ภาพที่ 1shape of fire ขายได้จำนวน 0.10 ดอลลาร์สหรัฐ

ภาพ 13 shape of fire

ภาพที่ 2grass flower pattern ขายได้จำนวน 0.10 ดอลลาร์สหรัฐ

ภาพ 14 grass flower pattern

จากการขายภาพ ภาพ คือ 2shape of fire และ grass flower pattern รวมเป็น 0.7 ดอลลาร์สหรัฐ หรือเงินไทย 20.บาท 22

6. สรุปผลการดำเนินงาน

ผลของการจัดทำโครงงานออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก และส่งขายบนเว็บไซต์ Shutterstock จำนวน 57 ภาพ ปัจจุบันขายได้จำนวน 2 ภาพ เนื่องจากจำนวนภาพน้อยเกินไป แต่การออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกนี้ก็ใช่อีกหนึ่งช่องทางในการสร้างเป็นอาชีพหรือเป็นแนวทางสำหรับคนที่กำลังสนใจที่จะเริ่มต้นออกแบบภาพขาย

การออกแบบภาพเวกเตอร์เพื่อขายออนไลน์ ผู้จัดทำได้เริ่มงานตามขั้นตอน จากการศึกษา ค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล การอัปโหลดรูปภาพ ขั้นตอนการขายและขั้นตอนการซื้อ รูปภาพ เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้มาใช้ในการออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก และเพื่อให้เกิดรายได้แก่ผู้ที่สนใจการออกแบบภาพเวกเตอร์และจากการนำเสนอหัวข้อ และการได้ไปศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล การออกแบบเพื่อขายออนไลน์

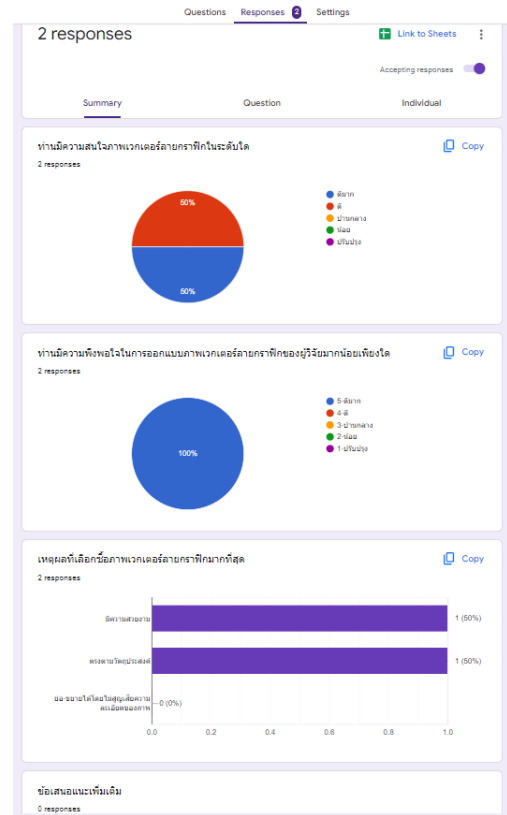
โดยผู้จัดทำได้ออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกที่มีแนวคิด และได้แรงบันดาลใจมาจากลวดลายต่าง ๆ ที่พบเห็น ประกอบกับการชื่นชอบ จึงทำมาสร้างเป็นเวกเตอร์ลายกราฟิกและได้นำรูปไปลงขายผ่านทางเว็บไซต์ Shutterstock

6.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ซื้อภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก

ภาพ 15 แบบสอบถามความพึงพอใจ

จากภาพข้างต้น เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ซื้อภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก สร้างขึ้นโดยใช้ Google Forms เพื่อให้ลูกค้าได้ทำการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกที่ได้ทำการซื้อว่ามีความสนใจภาพในระดับใด มีความพึงพอใจในการออกแบบภาพมากน้อยเพียงใด เหตุผลที่เลือกซื้อภาพ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเมื่อได้รับผลตอบกลับจากลูกค้าแล้วสามารถนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงผลงานและทราบความต้องการของลูกค้าได้

6.2 ผลการตอบกลับแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ซื้อภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก

ภาพ 16 แบบสอบถามความพึงพอใจ

จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ซื้อภาพเวกเตอร์ลายกราฟิก ผ่านทาง Google Forms พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ผลตอบรับคือ ลูกค้ามีความสนใจภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกในระดับดีจนถึงดีมาก มีความพึงพอใจในการออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกมาก และเหตุผลที่เลือกซื้อภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกเพราะมีความสวยงามและตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้งาน

7. ปัญหาและอุปสรรค

1. เมื่ออัปโหลดรูปภาพเพื่อจำหน่ายแล้ว ทางShutterstock จะมีการตรวจสอบอาจจะใช้เวลาค่อนข้างนาน และรูปภาพอาจจะไม่ผ่านการตรวจสอบได้

8. แนวทางการแก้ไข

1. เมื่อทราบถึงขั้นตอนการตรวจสอบรูปภาพที่อาจใช้เวลาค่อนข้างนาน ผู้จัดทำจึงศึกษาหาข้อกำหนดของ Shutterstock

ที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อจะได้ไม่เป็นการเสียเวลาในการจำหน่ายรูปภาพ

2. จากการลงขายภาพใน Shutterstock พบว่า หากส่งภาพแค่ 1-2 รูป ระบบจะใช้เวลานานในการตรวจสอบ แต่หากส่งรูปครั้งละมาก ๆ ประมาณ 5-10 รูป ต่อครั้ง ระบบจะตรวจสอบและอนุมัติเร็วกว่า

9. ข้อเสนอแนะ

การออกแบบภาพเวกเตอร์ลายกราฟิกเพื่อขายออนไลน์ ผู้ที่สนใจการขายภาพในสื่อโซเชียลออนไลน์ ควรศึกษาค้นคว้า หาข้อมูลงานต่าง ๆ ของผู้ที่มีประสบการณ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่กำลังมีความนิยมอยู่ในขณะนั้น นำมาปรับใช้กับงานของตัวเอง เพื่อให้เกิดแนวคิดสร้างสรรค์ และให้เกิดความน่าสนใจ เพราะในปัจจุบันภาพที่ขายในโซเชียลออนไลน์มีค่อนข้างมากและ การแข่งขันค่อนข้างสูง ภาพที่จะขายจึงต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะขายได้ และต้องลงภาพขายอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับมีการโปรโมท ประชาสัมพันธ์ที่ดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] กันต์กมล มณีโชติ).2562 .(ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักขายภาพออนไลน์ชาวไทยที่ขายภาพ. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2566 จาก http://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:17327
- [2] ชนิกันต์ ไชโย ชุตินา วันทา และศิริรัตน์ วงศ์ศรีไส .)2565 .(การสร้างรายได้โดยการขายภาพออนไลน์ในรูปแบบ Vector. โครงการบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- [3] นรินธร นนทมาลย์).2562 .(การขายภาพออนไลน์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชนนักปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2566 จาก <https://shorturl.asia/bqKz6>
- [4] ปิยาพัชร เดชบุญ).2562(. ขั้นตอนการเข้าใช้งานบัญชีช่างภาพ Shutterstock. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2566 จาก <https://so06.tcithaijo.org/index.php/GRAURU/article/view/16784>
- [5] อีรพงศ์ ไส่ลสุข).2560(. ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการขายสำหรับภาพเวกเตอร์ในเว็บไซต์ไม่โครสต็อก. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2566 จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/faa/article/download/90891/76104>
- [6] Adobe).2566 .(ความหมายของภาพเวกเตอร์. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 25 2566 จาก https://www.adobe.com/th_th/creativecloud/ile-types/image/vector.html
- [7] lookbon).2555 .(Adobe Illustrator CS3 Portable. สืบค้นเมื่อ 2566 มีนาคม 10ก https://www.mindphp.com/forums/viewtopic.php?t=13048#google_vignette
- [8] Ton Api).2560 .(การสมัครขายภาพในเว็บไซต์ Shutterstock . สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2566 จาก <https://richwithphoto.com/th/articles/14289>
- [9] Ton Api).2560 .(ขั้นตอนการเข้าใช้งานบัญชีช่างภาพ Shutterstock. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566 จาก <https://richwithphoto.com/th/articles/14289>
- [10] th.hoboetc).2566 .(ข้อสังเกตของนักออกแบบ: ภาพเวกเตอร์คืออะไรและซื้อที่ไหน. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566 จาก <https://th.hoboetc.com/kompyutery/19253-zapiski-dizaynera-cto-takoe-Vektornoe-Izobrazhenie-i-v-chem-ego-preimushchestva.html>
- [11] คณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม).2566 .(การรณรงค์แต่งกายผ้าไทยและส่งเสริมชุดไทยเป็นอัตลักษณ์ประจำชาติ. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566 จาก <https://www.senate.go.th/assets/portals/22/fileups/148/files/%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B9%88%E0%B8%A1%E0%B8%9C%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2.pdf>